

شنبه ۲ مرداد ۱۴۰۴ شماره ۸۷۹۶

irannewspaper.ir

حوزه فاوا

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات دولت دوازدهم در کانال تلگرامی خود نوشت: «بستن دسترسی سایت‌های ایرانی برای IP‌های خارجی، ممکن است برای یک حمله سنگین از جنس DDOS مناسب باشد-که آن هم باید بسیار موقت و کوتاه باشد-اما به عنوان یک راهکار برای افزایش امنیت اطلاعات، صرفاً گول زدن خود است. هکر کارش را بلد است و دسترسی خود را ایجاد می‌کند اما در عوض این کار صرفاً زندگی تعداد زیادی ایرانی خارج کشور را مختل می‌کند و حس بسیار بدی هم برای آنها ایجاد می‌کند. برای جلوگیری از حملات DDOS هم از خدمات بهتر و فراگیرتر لایه‌های دفاعی استفاده شود، به مراتب بهتر است. لطفاً این موضوع را بررسی کنید و سپس اصلاح کنید، احتمالاً اصلاح این موضوع نیازمند مجوز شورا و کمیته‌ها هم نباشد.»

نمایشگاه الکمپ که به دلیل جنگ تحمیلی ۱۲ روزه به تعویق افتاده بود، قرار است در روزهای ۳ تا ۶ مهرماه ۱۴۰۴ در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار شود. این دوره از نمایشگاه با محور هوش مصنوعی و با شعار «سرمایه‌گذاری هوشمند، توسعه پایدار» برگزار می‌شود و تمرکز ویژه‌ای بر مسائل امنیت سایبری و بخش‌های متنوع حوزه فناوری اطلاعات خواهد داشت.

موبایل

سامسونگ از زمان عرضه گلکسی S20 اولترا ظرفیت باتری و سرعت شارژ گوشی پرچمدار خود را تغییر نداده است، اما به نظر می‌رسد که گلکسی S26 اولترا بالاخره می‌خواهد این معادله را برهم بزند. در شایعات جدید گفته شده که این گوشی باتری بزرگ‌تر و سرعت شارژ بالاتری خواهد داشت. گفته می‌شود گلکسی S26 اولترا باتری ۵ هزار و ۵۰۰ میلی‌آمپرساعتی و شارژ سریع ۶۵ وات خواهد داشت.

حمل و نقل

با خودروهای پیهادار، عملاً یک رویای علمی-تخیلی دیگر به واقعیت پیوست. شرکت BYD با شاسی‌بلند Tal 7 و مدل Denza N9، ایستگاه پیهاد روی سقف را برای فرود، برخاست و شارژ خودکار عرضه می‌کند. این قابلیت که بیشتر برای علاقه‌مندان به ماجراجویی طراحی شده، می‌تواند پیهاد را در ۲۰ دقیقه از ۲۰ به ۸۰ درصد شارژ کند.

دنیای گیم

بینتندو سوئیچ ۲ با فروش ۱٫۶ میلیون دستگاه در ماه اول، رکورد پلی‌استیشن را شکست. این موفقیت باعث شد هزینه کل کاربران برای سخت‌افزار گیمینگ در آمریکا با رشد ۲۴۹ درصدی نسبت به سال گذشته به ۹۷۸ میلیون دلار برسد.

کوتاه از فناوری

ایلان ماسک اعلام کرده که اپلیکیشن اشتراک‌گذاری ویدیو واین (Vine) قرار است در قالبی جدید و به‌عنوان یک برنامه مبتنی بر هوش مصنوعی بازگردد. این موضوع درحالی بیان شده که نزدیک به ۹ سال از توقف فعالیت این اپلیکیشن می‌گذرد.

شرکت فیگما با خارج کردن ابزار «Figma Make» از حالت بتا، رسان آن را در اختیار تمام کاربران خود قرار داد تا بتوانند با هوش مصنوعی، اپلیکیشن بسازند. این ابزار هوش مصنوعی که می‌تواند تنها با دریافت دستورات متنی و یک مرجع یا رفرنس برای طراحی، اپلیکیشن‌های کاربردی بسازد، مرز میان طراح و توسعه‌دهنده را بیش از پیش کم‌رنگ کرده است.

اینتل در قالب برنامه گسترده کوچک‌سازی، اخراج ۲۰ درصد از نیروهای خود (حدود ۲۴ هزار نفر) را تأیید کرده است. با این تصمیم، تعداد کل کارکنان این شرکت به حدود ۷۵ هزار نفر کاهش پیدا می‌کند. اینتل امیدوار است با این اقدامات، طی یک سال آینده ۱۷ میلیارد دلار در هزینه‌های خود صرفه‌جویی کند.

یک دانشجوی ۲۱ ساله مهندسی به نام اومی هولمن، به دلیل طراحی و فروش بیش از هزار کیت فیش‌بک که به کلاهبرداری‌هایی به ارزش ۱۰۰ میلیون پوند منجر شد، به ۷ سال زندان محکوم شد. هولمن با شبیه‌سازی وب‌سایت‌های دولتی، بانک‌ها و خبریه‌ها، اطلاعات حساس کاربران را سرقت می‌کرد و از این راه حدود ۲۰۰ هزار پوند درآمد غیرقانونی کسب و آن را با ارزهای دیجیتال پولشویی کرده بود. این کلاهبرداری‌ها ۶۹ سازمان و ۲۴ کشور را هدف قرار داده بودند.

همراه با غول‌های فناوری

گوگل قابلیت جدیدی به نام Web Guide را برای متحول کردن نتایج جست‌وجو آزمایش می‌کند. این سرویس که بر پایه مدل سفارشی‌شده جمینی‌ای کار می‌کند، لینک‌ها را به‌جای نمایش سنتی، به‌صورت هوشمند دسته‌بندی می‌کند. این قابلیت که فعلاً از طریق بخش Search Labs در دسترس است، با خلاصه‌های تمام‌صفحه AI Overview تفاوت دارد و دسترسی سریع به لینک‌ها را حفظ می‌کند. گوگل قصد دارد در آینده Web Guide را به تب اصلی جست‌وجوی خود بیاورد.

برش

نخستین داده‌های تله‌متری ماهواره ناهید ۲ تنها ساعتی پس از استقرار در مدار، با موفقیت در ایستگاه زمینی دریافت شد و تحلیل اولیه آن، عملکرد صحیح و پایدار این ماهواره ایرانی را تأیید کرد. داده‌های دریافتی نشان می‌دهد ماهواره در وضعیت سالم قرار دارد و زیرسیستم تأمین و توزیع توان آن عملکرد صحیحی دارد. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات به دنبال دریافت این سیگنال‌ها، ماهواره ناهید ۲ را اولین ماهواره مخابراتی ایران در باند Ku دانست و افزود: یکی از کارکردهای مهم در ادامه مسیر، می‌تواند این باشد که برای ارتباطات مناطق محروم و روستایی مورد استفاده قرار بگیرد.

از زمینه برنامه‌های این سازمان به منظور استفاده از پرتابگرهای داخلی برای پرتاب ماهواره‌ها هم در دست اقدام است و می‌توان منتظر تحقق آنها بود. آزمون زیرمرداری ماهواره‌بر «قاصد»، با هدف ارزیابی برخی فناوری‌های جدید در حال توسعه صنعت فضایی ایران صورت گرفت و گفته می‌شود نتایج حاصل از آن، در جهت ارتقای عملکرد ماهواره‌ها و سامانه‌های فضایی کشور به کار گرفته خواهد شد. تست زیرمرداری به‌عنوان یک حلقه حیاتی بین طراحی آزمایشگاهی و پرتاب مداری، جایگاه بسیار مهمی در زنجیره توسعه فناوری فضایی دارد و گفته می‌شود چنین آزمون‌هایی باعث می‌شود تا بدون صرف هزینه زیاد و خطر سقوط ماهواره‌های گران قیمت، با طی مراحل گام به گام، اشکالات سامانه‌های پرتاب شناسایی شود و درنهایت پرتابی امین‌تر انجام شود.

موفقیت در این بخش هم مرهون نگاه سازمان فضایی به هموار شدن راه ورود بخش خصوصی به صنعت فضایی کشور است. حسن سالاربه رئیس سازمان فضایی کشور در گفت‌وگو با «ایران»، این موضوع را جزو اولویت‌های دولت چهاردهم ذکر و عنوان کرد: «پس از شکل گرفتن اکوسیستم یا زیست‌بوم بخش خصوصی، دولت هم باید با استفاده از همه ظرفیت‌هایش ازجمله مذاکرات بین‌المللی و دیپلماسی فناوری، برای ورود شرکت‌ها به بازارهای بین‌المللی کمک کند که وزارت ارتباطات در دولت چهاردهم به این موضوع در قالب پیگیری دیپلماسی فعال فناوری اهتمام ویژه دارد.»

توسعه پرتابگرهای داخلی

رئیس سازمان فضایی ایران پیش از این در گفت‌وگو با «ایران» یادآور شده بود که تا پایان سال جاری چندین پرتاب داخلی خواهیم داشت و در آنها از پرتابگرهای دول‌جناح، قائم ۱۰۰، قاصد، سیمرغ و سیمرغ ارتقایافته استفاده می‌شود و البته از برخی از این ماهواره‌برها، بیش از یک پرتاب خواهیم داشت.

نگاهی به خبری که دوشنبه ۳۰ تیرماه درباره انجام آزمون زیرمرداری توسط ماهواره‌بر «قاصد» منتشر شد هم نشان می‌دهد وعده‌های رئیس سازمان فضایی کشور

برش

این اولین ماهواره ایرانی نیست که با پرتابگر خارجی راهی فضا می‌شود. در مرداد ماه ۱۴۰۱ ماهواره سنجش از دور خیام به دلیل ضرب اطمینان بالای پرتابگر سایوز و همچنین وزن نسبتاً بالای این ماهواره، توسط سایوز و از پایگاه فضایی بایکونور قزاقستان پرتاب شد. هدف از پرتاب این ماهواره با دقت یک متر، تصویربرداری و ارتقای بهره‌وری در حوزه‌های مختلف از جمله کشاورزی، پایش منابع آبی و مدیریت مخاطرات طبیعی و همچنین پایش تغییرات کاربری زمین، ساخت و سازهای غیرمجاز، مقابله با جنگل‌خواری، پایش مخاطرات زیست‌محیطی، پایش معادن و اکتشافات معدنی و پایش مرزهای کشور بوده است.

۱۰ اسفند ۱۴۰۲ نیز ماهواره پارس۱ توسط پرتابگر سایوز از پایگاه پرتاب وستوچنی روسیه به فضا پرتاب شد و در مدار خورشید‌آهنگ با ارتفاع ۵۰۰ کیلومتر از سطح زمین تزیق شد. پارس۱، ماهواره تحقیقاتی ۱۳۴ کیلوگرمی است که مراحل طراحی، ساخت، تجمع و آزمون آن در پژوهشگاه فضایی ایران انجام شده است. این ماهواره تحقیقاتی -سنجشی مربوط به پژوهشگاه فضایی ایران به منظور تصویربرداری کاربردی، توسعه بازار داده‌های سنجشی داخلی و توسعه و آزمون فناوری‌های مورد نیاز ماهواره‌های سنجشی عملیاتی بومی طراحی و تولید شده است. ● در ۱۵ آبان ۱۴۰۳ هم ماهواره‌های ایرانی «کوشرو هدهد» با ماهواره‌بر «سایوز» از پایگاه پرتاب «وستوچنی» روسیه به فضا پرتاب شدند. این پرتاب اولین تلاش بخش خصوصی فضایی کشور برای تولید و پرتاب ماهواره به فضا محسوب می‌شود. در این پرتاب، ماهواره‌بر روسی ۵۳ ماهواره را با خود به فضا حمل کرد. کوشرو، یک ماهواره سنجشی ۲۰ کیلوگرمی با وضوح تصویر بالا و مأموریت اصلی آن در زمینه‌های کشاورزی و نقشه‌برداری است. ماهواره هدهد هم یک ماهواره کوچک با کاربردهای ارتباطی است که برای ایجاد شبکه‌های ارتباطی ماهواره‌ای و اینترنت اشیا طراحی شده است. این ماهواره ۴ کیلوگرمی می‌تواند در مناطق دورافتاده و صعب‌العبور که دسترسی به شبکه‌های ارتباطی زمینی محدود است، خدمات ارتباطی ارائه دهد.

نمایی از ایستگاه

با همکاری روسیه و در قالب یک مأموریت چندماهواره‌ای

«ناهید» ۲ در قلب فضا جاگرفت

گزارش

میترا جلیلی

دبیر‌گروه علم و فناوری

همین چند روز پیش بود که وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در یک گفت‌وگوی کوتاه از خبری داغ در حوزه ارتباطات در گرمای تابستان، سخن گفت و افزود: «مردم تا پایان هفته منتظر شنیدن این خبر خوش باشند؛ خبری که برخی آن را به رفغ فیلتر از شبکه‌های اجتماعی نسبت دادند و بعضی هم منتظر افزایش کیفیت اینترنت بودند. اما انتشار خبری کوتاه در روز چهارشنبه به نقل از یکی از خبرگزاری‌های روسیه، همه توجه‌ها را به برنامه‌های فضایی ایران جلب کرد و صبح روز گذشته، رأس ساعت ۴۵۹ دقیقه به وقت ایران، همه نگاه‌ها به ماهواره تحقیقاتی و مخابراتی ناهید ۲ دوخته شد؛ ماهواره‌ای که با وجود گذشت بیش از یک ماه از حمله وحشیانه رژیم صهیونیستی به ایران، با همکاری روسیه و در قالب یک مأموریت چندماهواره‌ای، راهی فضا شد تا در آسمان آرام گیرد و به دشمنان نشان دهد هیچ چیز مانع پیشرفت و توسعه ایران نمی‌شود.

دستیابی به مدار بالا

حسن سالاربه، رئیس سازمان فضایی ایران و معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات ۲۶ فروردین ماه ۱۴۰۴ در گفت‌وگوی اختصاصی با روزنامه ایران، از برنامه‌ریزی برای حداقل ۲ پرتاب خارجی و ۴ تا ۵ پرتاب داخلی تا پایان سال، در قالب نقشه راه ۱۰ساله فضایی کشور خبر داد و عنوان کرد که ماهواره‌های ظفر، پایا و ناهید ۲ با ۲ پرتاب خارجی، در مدار قرار خواهند گرفت. حالا با پرتاب موفقیت‌آمیز ماهواره ناهید ۲ با پرتابگر سایوز روسی از

پایگاه فضایی وستوچنی روسیه، یکی از این وعده‌ها محقق شده است. سالاربه پس از پرتاب ماهواره ناهید ۲ هم در گفت‌وگو با شبکه خبر گفت: «ماهواره ناهید ۲ در مسیر توسعه فناوری‌های ارتباطات فضایی و مخابراتی کشور، به صورت بومی طراحی و ساخته شده و اولین ماهواره ای است که از این خانواده در مدار قرار گرفته است. قرار است در گام اول با تست‌ها و آزمون‌هایی که در زیرسیستم‌های مختلف این ماهواره انجام می‌شود، فرآیند طراحی و ساخت زیرسیستم‌ها با دقت ارزیابی و تست شود و در ادامه مسیر، برنامه توسعه فضایی ایران برای ماهواره‌های مخابراتی ارتفاع بالا(GEO) انجام شود.»

وی از نمونه دوم این ماهواره خبر داد که

از گاه پارچه بسازید

علم

محبوبه ستارزاده

گروه علم و فناوری

مصنوعی مانند پلی‌استر و الیاف مصنوعی مانند ریون، منسوجات ساخته شده از پنبه، پشم و ابریشم در طول تاریخ بشر یافته می‌شدند اما برای تولید پنبه به منابع زیادی نیاز است تا جایی که در آینده، پنبه کافی برای تولید لباس برای همه مردم وجود نخواهد داشت. از یک سو بیش از ۶۰ درصد پارچه‌های جهان، مصنوعی هستند و طی فرآیندهایی با استفاده از منابع تجدیدناپذیر و فسیلی از جمله نفت ساخته می‌شوند.

از سوی دیگر تقاضای رو به رشد بشر برای مد مقرون به صرفه، باعث شد تا نگاه‌ها به سمت استفاده از پارچه‌هایی سازگار با محیط‌زیست ببرد. محققان دانشگاه فناوری چالمرز سوئد می‌گویند: «۶۵ تا ۷۰ درصد پارچه‌های جهان را پلی‌استر مبتنی بر روغن تشکیل می‌دهد به همین دلیل ما به دنبال گزینه‌های پایدارتری هستیم.» به گفته آنان، پنبه حدود یک‌چهارم و پشم حدود ۲ درصد از عرضه نساجی جهان را تشکیل می‌دهد و تقریباً ۷۳ درصد باقی‌مانده هم از پلی‌استر مبتنی بر نفت تشکیل شده است، بنابراین با توجه به احتمال تمام شدن این سوخت فسیلی، باید منبع جایگزینی برای آن پیدا کرد.

دایانا برنین، یکی از نویسندگان این مطالعه در این باره می‌گوید: «ما معتقدیم می‌توان طی فرآیندی ویژه، گاه گندم و پوسته جو دوسر

این روزها در دنیای مد، توجه ویژه‌ای به کاهش میزان مصرف انرژی برای تولید محصولات می‌شود و محققان در این عرصه به دنبال ارائه راهکار برای تولید پارچه‌هایی هستند که رد پای نفت و سایر منابع تجدیدناپذیر در آن دیده نشود. یکی از دانشگاه‌هایی که در این زمینه تحقیقات جدی داشته، دانشگاه فناوری چالمرز سوئد است و پژوهشگران طی تحقیقات خود به نتایج جالبی دست یافته‌اند. به اعتقاد آنان، می‌توان طی فرآیندهایی خاص و با استفاده از گاه گندم و پوسته جو دوسر، پارچه‌های سازگار با محیط‌زیست تولید کرد و وابستگی جهان به مواد مصنوعی ساخته شده از منابع تجدیدناپذیر را کاهش داد و حتی شاید در آینده، برخی از غلات صبحانه بخشی از کمد لباس آینده شما باشند.

جایگزین منبع نفتی پارچه

جست‌وجوی برای منابع جدید منسوجات، موضوع جدیدی نیست. پیش از ظهور مواد

و چغندر قند به دلیل داشتن مقدار زیادی خاک، برای این کار مناسب نیستند اما کارایی پوسته جو دوسر و گاه گندم بالاست. در این فرآیند، با روشی به نام خمیرسازی با سودا، مواد گیاهی حل و شسته شدند و در نهایت محصول نهایی، الیافی بسیار شبیه به پنبه بود.

انرژی‌بر است و علاوه بر استفاده از مواد شیمیایی، سبب جنگل‌زدایی هم می‌شود، طی فرآیند، خمیری مشابه خمیر کاغذ تولید می‌شود. در این روش، موادی از جمله گاه گندم، پوسته جو دوسر، خمیر سیب‌زمینی و چغندر آزمایش شدند و در نهایت مشخص شد سیب‌زمینی